

12. 6. 2026

ID: 121261

Předběžné opatření

Pokud bylo předběžné opatření pravomocně nařízeno (pokud byly splněny zákonné důvody pro jeho nařízení), posuzuje se odpovědnost navrhovatele za škodu způsobenou předběžným opatřením podle toho, jaký je výsledek řízení o věci samé, bez ohledu na skutečnost, že předběžné opatření zaniklo nebo bylo zrušeno ještě před rozhodnutím, jímž se řízení o věci samé končí.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 25 Cdo 181/2026-119 ze dne 14.4.2026)

Nejvyšší soud rozhodl v právní věci žalobkyně: AIRMEDIA a.s., se sídlem P., zastoupená advokátem Mgr. J.S., se sídlem P., proti žalovanému: D. S., zastoupený advokátem JUDr. V.H., LL.M., Ph.D., se sídlem P., o 3 002 930,09 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu Plzeň-sever pod sp. zn. 9 C 377/2024, o dovolání žalovaného proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 7. 2025, č. j. 11 Co 161/2025-58, tak, že usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 7. 2025, č. j. 11 Co 161/2025-58, se mění tak, že se usnesení Okresního soudu Plzeň-sever ze dne 13. 5. 2025, č. j. 9 C 377/2024-38, potvrzuje.

Z odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhá uložení povinnosti žalovanému zaplatit jí 3 002 930,09 Kč s příslušenstvím na náhradě škody, která jí měla vzniknout v souvislosti s předběžným opatřením vydaným v řízení vedeném pod sp. zn. 10 C 236/2022 u Okresního soudu Plzeň-sever. Usnesením ze dne 15. 12. 2022, č. j. 10 C 236/2022-143, které nabylo právní moci dne 10. 5. 2023, bylo nařízeno k návrhu žalovaného (tam žalobce) předběžné opatření spočívající v omezení nakládání s pozemky žalobkyně (tam žalované). Dne 4. 6. 2024 bylo Okresním soudem Plzeň-sever vydáno usnesení č. j. 10 C 236/2022-639, které nabylo právní moci dne 7. 10. 2024 a kterým bylo předběžné opatření zrušeno z toho důvodu, že žalovaný nesložil soudem stanovený doplatek jistoty. Předběžným opatřením byla žalobkyně omezena v nakládání s určenými nemovitostmi, nemohla podat návrh na vklad vlastnického práva k určené nemovitosti na základě kupní smlouvy ze dne 28. 11. 2022 uzavřené mezi ní a kupujícím G Assets a.s. Tím byl zmařen příjem žalobkyně ve výši 25 000 000 Kč, který si proto musela zajistit na úhradu svých závazků z dluhopisů splatných ke dni 31. 12. 2022 jiným způsobem. Žalobkyně uzavřela dne 28. 11. 2022 smlouvu o úvěru s věřitelem G Assets a.s., na základě které jí byl poskytnut úvěr ve výši 25 000 000 Kč s úrokem ve výši 8 % ročně. Úvěr byl sjednán pro případ, že nedojde k včasnému zaplacení kupní ceny. Vzhledem k tomu, že předběžné opatření zaniklo ke dni 7. 10. 2024, mohla následně žalobkyně s nemovitostí dále nakládat. V souvislosti s předběžným opatřením vznikla žalobkyni škoda, kterou vyčísluje jako zaplacený úrok z úvěru za období od ledna 2023 do září 2024, kdy trvalo předběžné opatření, v celkové výši 3 002 930,09 Kč.

2. Okresní soud Plzeň-sever usnesením ze dne 13. 5. 2025, č. j. 9 C 377/2024-38, přerušil řízení do pravomocného skončení řízení vedeného u Okresního soudu Plzeň-sever pod sp. zn. 10 C 236/2022. Vyhověl tím návrhu žalovaného a za situace, kdy předběžné opatření bylo zrušeno pro nezaplacení doplatku jistoty a kdy rozhodnutí ve věci samé v předešlém řízení dosud nebylo vydáno, uznal, že nelze zatím rozhodnout o žalobě na náhradu škody způsobené předběžným opatřením. Pokud by byl

v předešlém řízení úspěšný žalovaný, bylo by nespravedlivé, aby mu byla uložena povinnost k náhradě škody způsobné předběžným opatřením.

3. Krajský soud v Plzni k odvolání žalobkyně usnesením ze dne 31. 7. 2025, č. j. 11 Co 161/2025-58, změnil usnesení soudu prvního stupně tak, že řízení se nepřerušuje. Podle odvolacího soudu ten navrhovatel, který více či méně zavinil zánik předběžného opatření nebo jím navržené předběžné opatření bylo zrušeno, má nahradit škodu tomu, proti němuž předběžné opatření směřovalo. Mezi důvody pro zrušení předběžného opatření zaviněnými navrhovatelem zmiňuje odvolací soud nedoplatení jistoty. V rozsudku ze dne 22. 7. 2020, sp. zn. 23 Cdo 1619/2019, řešil podle odvolacího soudu Nejvyšší soud zcela jinou procesní situaci, kdy nařízené předběžné opatření zaniklo ze zákona právní mocí rozhodnutí ve věci samé, avšak následně bylo toto rozhodnutí dovolacím soudem zrušeno a v konečném výsledku byl navrhovatel předběžného opatření ve věci samé úspěšný. V přezkoumávané věci ovšem bylo předběžné opatření soudem zrušeno v průběhu řízení proto, že navrhovatel nedoplatil jistotu.

4. Žalovaný podal proti usnesení odvolacího soudu dovolání, jehož přípustnost spatřuje v tom, že odvolací soud řešil otázku hmotného práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla řešena, popř. v tom, že při řešení této otázky se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu. Jde o otázku, zda podle § 77a o. s. ř. odpovídá za škodu způsobenou předběžným opatřením navrhovatel, k jehož návrhu bylo pravomocně nařízeno předběžné opatření, pokud následně bylo před skončením řízení ve věci samé toto předběžné opatření soudem zrušeno z důvodu nezaplacení doplatku jistoty. Dovolatel zmiňuje závěry rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 22. 7. 2020, sp. zn. 23 Cdo 1619/2019, a argumentuje, že přestože šlo o jinou situaci, jsou jeho závěry použitelné také v projednávané věci. Z rozhodnutí totiž jednoznačně vyplývá, že kritériem pro rozhodnutí o náhradě škody způsobené předběžným opatřením je úspěšnost v řízení o věci samé. Odpovědnost za škodu vzniká navrhovateli předběžného opatření, pokud nebyl ve věci samé úspěšný, nebo pokud nebylo jeho právo uplatněné žalobou uspokojeno. V projednávané věci rozhodl soud o doplatku jistoty až více než jeden rok po nařízení předběžného opatření. Dovolatel nesehnal peníze na doplacení jistoty v krátké lhůtě tří dnů, kterou mu soud uložil. O věci samé v původním řízení nebylo dosud rozhodnuto, je možné, že žalovaný (tam žalobce) bude úspěšný. Za této situace po něm nelze náhradu škody vzniklé z důvodu nařízení předběžného opatření požadovat. Pokud dovolací soud dospěje k závěru, že na danou věc nelze aplikovat jeho shora zmíněné rozhodnutí, pak právní otázka odpovědnosti za škodu způsobenou předběžným opatřením nebyla za daných specifických okolností (předběžné opatření bylo soudem zrušeno z důvodu neuhrazení doplatku jistoty) v rozhodování dovolacího soudu dosud řešena. Žalovaný navrhuje, aby dovolací soud změnil usnesení odvolacího soudu tak, že se usnesení soudu prvního stupně potvrzuje.

5. Žalobkyně ve svém vyjádření k dovolání uvádí, že dovolání není přípustné, neboť se odvolací soud neodchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu a nejde ani o otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena. Dovolatel neuvádí, jak by měla být tato otázka nově řešena. Zmíněný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 7. 2020, sp. zn. 23 Cdo 1619/2019, spojuje povinnost navrhovatele předběžného opatření k náhradě škody vzniklé předběžným opatřením s takovou procesní situací, kdy bylo předběžné opatření nařízeno, ačkoli k tomu nebyly splněny důvody. Závěry, které cituje žalovaný a kterých se dovolává, se naopak vztahují k situaci, kdy pro nařízení předběžného opatření důvody splněny byly. Okolnosti vedoucí k vydání rozsudku dovolacího soudu sp. zn. 23 Cdo 1619/2019 nelze srovnávat s okolnostmi projednávané věci, kdy ke zrušení předběžného opatření došlo z důvodu nesložení doplatku jistoty, tedy pro nesplnění podmínek pro nařízení předběžného opatření. V případě, kdy nejsou splněny podmínky pro nařízení předběžného opatření (mezi něž patří také úhrada doplatku jistoty), není prostor pro úvahu o možném úspěchu navrhovatele ve věci samé. Proto není prostor ani pro přerušování řízení. Na podporu své argumentace žalobkyně poukázala také na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 9. 2008, sp. zn. 29 Cdo

3137/2007, a na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 12. 2014, sp. zn. 29 Cdo 2983/2014, a navrhla, aby dovolací soud dovolání odmítl.

6. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) posoudil dovolání žalovaného podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2022 (dále jen „o. s. ř.“) a po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou – účastníkem řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), zastoupeným advokátem ve smyslu § 241 o. s. ř., shledal, že dovolání je podle § 237 o. s. ř. přípustné pro řešení otázky odpovědnosti navrhovatele předběžného opatření za škodu způsobenou pravomocně nařízeným předběžným opatřením, které bylo následně zrušeno z důvodu nesložení doplatku jistoty, a s tím související otázky potřeby přerušování řízení. Tyto právní otázky nebyly v dané souvislosti dosud v rozhodování dovolacího soudu vyřešeny.

7. Podle § 76h o. s. ř. ve znění účinném od 31. 3. 2011 dokud trvají účinky předběžného opatření, může předseda senátu vyzvat navrhovatele ke složení doplatku jistoty (§ 75b odst. 1 věta druhá) ve lhůtě 3 dnů; učiní tak jen na návrh toho, komu byla předběžným opatřením uložena povinnost.

8. Podle § 77 o. s. ř. ve znění účinném od 1. 1. 2014 předběžné opatření zanikne, jestliže a) navrhovatel nepodal v zákonné lhůtě nebo ve lhůtě soudem určené návrh na zahájení řízení; b) nebylo návrhu ve věci samé vyhověno; c) bylo návrhu ve věci samé vyhověno a uplynulo patnáct dní od vykonatelnosti rozhodnutí o věci; d) uplynula určená doba, po kterou mělo trvat (odstavec 1). Předběžné opatření předseda senátu zruší, jestliže pominou důvody, pro které bylo nařízeno. Předběžné opatření předseda senátu zruší také tehdy, jestliže navrhovatel ve stanovené lhůtě nesložil doplatek jistoty (odstavec 2).

9. Podle § 77a o. s. ř. ve znění účinném od 1. 1. 2014 zaniklo-li nebo bylo-li zrušeno nařízené předběžné opatření z jiného důvodu než proto, že návrhu ve věci samé bylo vyhověno, nebo proto, že právo navrhovatele bylo uspokojeno, je navrhovatel povinen nahradit škodu a jinou újmu každému, komu předběžným opatřením vznikla. Této odpovědnosti se navrhovatel nemůže zprostit, ledaže by ke škodě nebo k jiné újmě došlo i jinak (odstavec 1). Žalobu na náhradu škody nebo jiné újmy podle odstavce 1 je třeba podat nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy předběžné opatření zaniklo nebo kdy bylo pravomocně zrušeno, jinak právo zanikne. Zmeškání této lhůty nelze prominout (odstavec 2). Příslušným k projednání žaloby podle odstavce 2 a k rozhodnutí o ní je soud, který v prvním stupni rozhodoval o předběžném opatření (odstavec 3). Pravomocně přiznaná náhrada škody nebo jiné újmy se uspokojí z navrhovatelem složené jistoty; nepostačuje-li jistota k uspokojení všech poškozených, rozdělí soud jistotu mezi ně poměrně. Povinnost navrhovatele nahradit škodu nebo jinou újmu, která nebyla zajištěna složenou jistotou, tím není dotčena (odstavec 4).

10. Možnost uložit navrhovateli povinnost složit doplatek jistoty podle § 75b odst. 1 věty druhé o. s. ř. byla do občanského soudního řádu zavedena s účinností od 31. 3. 2011.

11. Nejvyšší soud se v rozsudku ze dne 22. 7. 2020, sp. zn. 23 Cdo 1619/2019, zabýval otázkou odpovědnosti za škodu způsobenou předběžným opatřením v případě, kdy toto předběžné opatření zaniklo podle § 77 odst. 1 písm. b) o. s. ř. tím, že návrhu ve věci samé nebylo vyhověno, avšak rozhodnutí ve věci samé bylo následně v řízení o mimořádném opravném prostředku zrušeno. To je situace sice skutkově podstatně odlišná od skutkových okolností nyní projednávané věci, avšak principy predestřené v označeném rozsudku dovolacího soudu se uplatní také v nynější věci. Dovolací soud shledal, že sice došlo k zániku předběžného opatření, neboť nebylo návrhu ve věci samé vyhověno, avšak přesto jestliže bylo rozhodnutí ve věci samé později zrušeno, je zásadní, který účastník byl z hlediska procesního úspěšný ve věci samé v následujícím řízení. Byl-li úspěšný navrhovatel předběžného opatření, nemůže být žaloba na náhradu škody či jiné újmy způsobené předběžným opatřením vůči němu úspěšná. Závazek k náhradě škody či jiné újmy vzniklé předběžným opatřením je tedy povahově spojen pouze s takovou procesní situací, kdy bylo

předběžné opatření nařízeno, ačkoli k tomu nebyly splněny důvody (a tudíž usnesení o nařízení předběžného opatření bylo odvolacím soudem zrušeno či změněno), anebo kdy sice byly splněny podmínky pro nařízení předběžného opatření (a tudíž předběžné opatření bylo pravomocně nařízeno), avšak předběžné opatření zaniklo nebo bylo zrušeno dle § 77 o. s. ř., přičemž návrhovaatel předběžného opatření nebyl úspěšný ve věci samé ani nebylo jeho právo uplatněné žalobou uspokojeno.

12. Jinak řečeno platí, že pokud bylo předběžné opatření pravomocně nařízeno (pokud byly splněny zákonné důvody pro jeho nařízení), posuzuje se odpovědnost návrhovaatele za škodu způsobenou předběžným opatřením podle toho, jaký je výsledek řízení o věci samé, bez ohledu na skutečnost, že předběžné opatření zaniklo nebo bylo zrušeno ještě před rozhodnutím, jímž se řízení o věci samé končí.

13. V projednávané věci se uvedené závěry projeví takto: V řízení vedeném u Okresního soudu Plzeň-sever pod sp. zn. 10 C 236/2022 bylo k návrhu žalovaného (tam žalobce) nařízeno předběžné opatření, které nabylo právní moci dne 10. 5. 2023 (a nebylo následně odklizené ani v případném řízení před Ústavním soudem). Později v průběhu řízení Okresní soud Plzeň-sever uložil žalovanému postupem dle § 76h o. s. ř. povinnost složit doplatek jistoty. Protože žalovaný stanovený doplatek nesložil, soud prvního stupně předběžné opatření zrušil. Za daného stavu tedy byly zcela splněny zákonné důvody pro nařízení předběžného opatření a teprve následně v průběhu řízení došlo ke změně podmínek pro další trvání předběžného opatření. Jestliže nový předpoklad pro trvání předběžného opatření (nově stanovený doplatek jistoty) nebyl splněn (doplatek jistoty nebyl složen), došlo ke zrušení předběžného opatření, nikoli ovšem s účinky ex tunc (nedošlo ke zrušení usnesení o nařízení předběžného opatření). Neobstojí tedy názor, podle kterého nebyly dány zákonné důvody pro předběžné opatření po dobu do okamžiku jeho zrušení. Obdobná situace nastane tehdy, pokud předběžné opatření zanikne uplynutím určené doby podle § 77 odst. 1 písm. d) o. s. ř., či pokud je předběžné opatření zrušeno podle § 77 odst. 2 věty první o. s. ř., protože pominou důvody, pro které bylo nařízeno. Ve všech těchto případech tedy sice předběžné opatření zanikne či je zrušeno ještě před rozhodnutím ve věci samé, aniž by právo návrhovaatele bylo uspokojeno, avšak přesto je návrhovaatel povinen podle § 77a o. s. ř. nahradit škodu a jinou újmu vyvolanou předběžným opatřením, jen pokud bude v řízení o věci samé neúspěšný.

14. V rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 23. 9. 2008, sp. zn. 29 Cdo 3137/2007, na který poukazuje dovolatel, byla řešena zcela odlišná (opačná) situace, kdy usnesení soudu prvního stupně o nařízení předběžného opatření bylo soudem odvolacím změněno tak, že návrh na nařízení předběžného opatření se odmítá. Tedy v této věci nebyly (na rozdíl od věci nyní projednávané) splněny zákonné důvody pro nařízení předběžného opatření a k jeho pravomocnému nařízení nedošlo. V rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 17. 12. 2014, sp. zn. 29 Cdo 2983/2014, na který dovolatel také poukazuje, byla řešena rovněž zcela odlišná situace, kdy dovolací soud posuzoval, zda v dané věci došlo na základě zastavení řízení pro zpětvzetí žaloby k zániku předběžného opatření z toho důvodu, že právo návrhovaatele bylo uspokojeno.

15. Z uvedeného plyne, že v projednávané věci je třeba vyčkat na výsledek řízení, v jehož průběhu bylo k návrhu žalovaného nařízeno předběžné opatření, tedy řízení vedeného před Okresním soudem Plzeň-sever pod sp. zn. 10 C 236/2022. Přitom nejde o situaci předvídanou § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř., neboť se nejedná o řešení otázky, kterou by mohl případně posoudit i soud v řízení o náhradu škody způsobené předběžným opatřením. Podstatné totiž je, jaký konečný výsledek bude mít řízení, v rámci něhož bylo předběžné opatření nařízeno, a nikoli jak budou v tomto (prvotním) řízení otázky právní či otázky skutkové posouzeny. Proto je soud povinen řízení o náhradu škody způsobené předběžným opatřením přerušit podle § 109 odst. 1 písm. b) o. s. ř., neboť rozhodnutí závisí na otázce, kterou není v tomto řízení oprávněn řešit.

16. Nejvyšší soud tudíž postupem dle § 243d odst. 1 písm. b) o. s. ř. změnil usnesení odvolacího soudu a rozhodl, že se usnesení soudu prvního stupně potvrzuje.

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výděлку \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)